

Yttrande

Datum 2015-06-22

Klassificering 1.1.4

Dnr 1417-2015

Ert 2015-04-02

Er M2015/1162/KI

Avdelning Kulturvårdsavdelningen

Enhet Kulturvårdsstöd

Miljö- och energidepartementet,

registrator:

m.registrator@regeringskansliet.se med

kopia till Kerstin Grönman:

kerstin.gronman@regeringskansliet.se

Remiss från Miljö- och energidepartementet – Underlag till kontrollstation 2015 för anpassning till ett förändrat klimat

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) tillstyrker förslagen om ändring av förordningarna med instruktion för berörda sektors- och expertmyndigheter (förslag 3:6) och att RAÄ får i uppgift att ta fram ett förslag på ett nationellt kompetenscentrum för klimatanpassning och kulturmiljöfrågor i ett förändrat klimat (förslag 3:20).

Beträffande de sektorsspecifika förslagen till åtgärder som berör kulturmiljöområdet (kap. 1 9.4.2 om kulturarv) är RAÄ generellt positiv men avstyrker förslaget om att ta fram nationella riktlinjer som underlag till monetära värderingar (förslag 9.9).

RAÄ avstyrker förslaget om långsiktig övervakning (förslag 10:7) då förutsättningar att genomföra uppdraget saknas i nuläget.

Ärendet

RAÄ har på remiss från Miljö- och energidepartementet fått SMHI:s rapport "Underlag till kontrollstation 2015 för anpassning till ett förändrat klimat". RAÄ samarbetade och levererade ett underlag till SMHI inför denna rapport. Tillsammans med Boverket ingick myndigheten i gruppen Byggnader, boende och kulturarv.

Bakgrund

I remissvaret på klimat- och sårbarhetsutredningens betänkande (SOU 2007:60) framhöll RAÄ att kulturmiljöns skydd, värden och betydelse i samhället måste beaktas i arbetet med att anpassa Sverige till ett förändrat klimat. För att kulturarvet och kulturmiljöerna även i framtiden ska kunna vara del i samhällsutvecklingen krävs kunskapsutveckling och tvärspektoriell samverkan. RAÄ framhöll att

Riksantikvarieämbetet
Storgatan 41
Box 5405
114 84 Stockholm
Tel 08-5191 8000
E-post registrator@raa.se
Hemsida www.raa.se
Org.nr 202100-1090
Plusgiro 599 94-4
Bankgiro 5052-3620

kulturmiljösektorn har kunskap, kompetens och faktaunderlag att utnyttja i anpassningsarbete, kartläggning, kartering och forskning. Dessa synpunkter är fortfarande giltiga.

Kap. 3.1

RAÄ tillstyrker förslaget att det i berörda myndigheters förordning med instruktion förs in en skrivning om klimatanpassningsarbete (förslag 3:6). Det är viktigt att arbetet sker tvärsektorielt och med ett helhetsperspektiv. Kulturarvets roll i samhällsutvecklingen och kulturmiljöns förutsättningar och möjligheter behöver vara kända och drivas av alla inblandade aktörer. RAÄ fungerar pådrivande och stödjande i ett sådant arbete.

För att detta ska vara möjligt krävs att resurser tillförs berörda myndigheter. Annars kommer arbetet inte att kunna prioriteras.

Kap. 3.3 och kap. 13.4

RAÄ tillstyrker förslaget om ett nationellt kompetenscentrum för klimatanpassning och kulturmiljöfrågor i ett förändrat klimat (förslag 3:20). Myndigheten uppfattar att detta innebär att agera som nod för frågeställningarna, som en del i den ordinarie verksamheten.

Även här är det viktigt att berörda myndigheter arbetar tvärsektorielt och beaktar helheten. Resurser måste också tillföras för ett sådant uppdrag.

Kap. 9.4

Förslaget om vägledning för hur kulturarvsaspekter bör integreras i klimatanpassningsarbete inom andra berörda samhällsområden på lokal och regional nivå tillstyrks.

Utökningen av det specifika verktyget VisAdapt™ till att omfatta information och råd anpassade för kulturhistoriskt värdefull bebyggelse är intressant och RAÄ följer gärna utvecklingen av det.

RAÄ avstyrker förslaget att ta fram nationella riktlinjer i form av kategoriseringar och rankningar av kulturarvsobjekt och miljöer som underlag till monetära värderingar (förslag 9:9). Det är inte möjligt att ta fram användbara generella kriterier för bedömningar som normalt kräver att omständigheterna i det enskilda fallet beaktas. Att dessutom översätta detta i pengar låter sig inte göras.

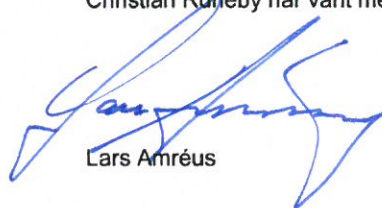

Förslagen om att utveckla förebyggande fastighetsförvaltning (förslag 9:10) och vidareutveckla metoder för riskbedömningar (förslag 9:11) för att begränsa klimatpåverkan och anpassa kulturarv till ett förändrat klimat tillstyrks.

Kap. 10.2

RAÄ avstyrker uppdraget att genomföra undersökningar med syfte att skydda kulturarvet genom att prognostisera och detektera skador relaterade till klimatförändringar (förslag 10:7) då förutsättningar att genomföra uppdraget saknas i nuläget.

Detta beslut har fattats av riksantikvarien Lars Amréus efter föredragning av utredaren Therese Sonehag. Även överantikvarien Knut Weibull och enhetschefen Christian Runeby har varit med om den slutliga handläggningen.

Lars Amréus

Therese Sonehag

Kopia till: Kulturdepartementet, registrator ku.registrator@regeringskansliet.se